Tarcali Hírek

TARCAL KÖZSÉG INFORMÁCIÓS LAPJA
2017. május, XXII. évfolyam 5. szám

Tájékoztató Tarcal Községi Önkormányzat Képviselőtestületének munkájáról

Tájékoztató Tarcal Községi Önkormányzat Képviselőtestületének munkájáról

Tarcal Község Önkormányzatának Képviselőtestülete 2017. április 12. napján rendkívüli testületi ülést tartott, melynek első napirendje keretében a településfejlesztési és településrendezési dokumentumok, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézmények partnerségi egyeztetési szabályairól szóló rendeletet alkotta meg a Képviselőtestület.

Ezt követően a Lakossági víz- és csatornaszolgáltatás támogatási pályázat benyújtásáról született döntés, egyidejűleg a grémium felkérte polgármesterét a támogatási pályázat benyújtásával kapcsolatos intézkedések megtételére.

A harmadik napirendi pontban a testület úgy határozott, hogy pályázatot nyújt be a tulajdonában álló Tarcal belterületi Ifjúsági lakótelep utca 610. m-es szakaszának felújítására, a Magyarország 2017. évi Központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény 3. melléklet II.2. pont c./ alpont szerinti Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztési támogatás előirányzat terhére. A fejlesztés bruttó költsége 17.860.296,- Ft, s a fejlesztéshez szükséges 2.860.296,- Ft saját forrás összegének biztosítását az önkormányzat a 2017. évi költségvetése terhére vállalták.

A Képviselőtestület a következőkben a tarcali 3401. hrsz-ú, szőlő, legelő, fásított terület megnevezésű 6.231 m2 nagyságú ingatlannak a tulajdonában álló 1920/5760-ad részének értékesítéséről határozott. A testület az önkormányzati tulajdoni hányad eladási árát 320.000,- Ft-ban állapította meg.

Az indítványok, javaslatok napirendi pont keretében a testület úgy határozott, hogy a tulajdonában álló tarcali 3285. hrsz-ú, valamint 3303. hrsz-ú zárkerti ingatlanokon található mintegy 550 m3 mennyiségű és nettó 4.950.000,- Ft értékű lábon álló fatömeget értékesítésre kijelöli. Az értékesítésre kijelölt fatömeg megvásárlására jelentkezőnek vállalnia kell a lábon álló fatömeg kitermelését, az érintett területen a bozót irtását, a terület kitakarítását, a termeléshez szükséges engedélyek megszerzését. A szerződéskötés további feltétele, a munka megkezdése előtt legkevesebb 2 millió forint foglaló megfizetése. A testület felkérte tisztségviselőit, hogy az értékesítésre történő kijelölést az önkormányzat honlapján 30 napig hirdessék meg.

Végezetül a testület úgy határozott, hogy a TOP-5.2.1-15-BO1-2016-00006. számú program keretében létrejövő Onga és térsége helyi foglalkoztatási paktumban tagként részt kíván venni, a helyi foglalkoztatási paktumba belép.

Tarcal Község Önkormányzatának Képviselőtestülete 2017. április 25. napján testületi ülést tartott, melynek első napirendje keretében az Idősek Klubja 2016. évi működéséről szóló beszámolót megtárgyalta, s azt változtatás nélkül elfogadta, ugyanakkor felkérte az intézmény vezetőjét, hogy tegyen meg minden szükséges és lehetséges intézkedést a nappali ellátásban résztvevők számának növelése érdekében.

A második napirendi pontban a testület az Önkormányzat 2016. évi költségvetéséről szóló 1/2016. (II.24.) Önkormányzati rendelet módosítását fogadta el.

Ezt követően a Képviselőtestület a Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 7/2011. (III.31.) önkormányzati rendelet módosításáról döntött.

Az ülés következő napirendje keretében a Képviselőtestület a személyes gondoskodás körébe tartozó ellátások nyersanyagértékeinek, önköltségének és térítési díjának megállapítását tárgyalta, melynek eredményeként rendeletet alkotott, s két határozatot fogadott el.

Az élelmiszer nyersanyagok árának növekedése miatt átlagosan 5 %-al emelkednek a térítési díjak.

Az indítványok, javaslatok napirendi pont keretében a testület úgy határozott, hogy a Tarcal, Fő u. 81. szám alatti önkormányzati bérlakásra vonatkozóan a polgármester kössön lakásbérleti szerződést Molnár Magdolna Tarcal, Fő u. 81. szám alatti lakáshasználóval.

(Folytatás a 2.oldalon)

A tartalomból:

Díszítőművészeti Kör kiállítás megnyitója
(4. oldal)

SZERETETTEL PEDAGÓGUSNAPRA!

Tali Gitta:
Akire sokat gondolok....

Aki írni s olvasni megtanított,
aki ha hibáztam, kijavított,
arra ma is szívesen gondolok.

Aki ha botlottam, kezet nyújtott,
s aki a bajból is kihúzott,
arra oly sokszor visszagondolok.

Aki ha féltem, mindig nyugtatott,
aki ha duzzogtam, féltőn csitított,
arra mindig melegen gondolok.

Aki tudással vértezett,
aki még szürkén is észrevett,
arra jó szívvel gondolok.

Akire emberként felnézhettem,
és aki mindig példa volt nekem,
arra ma büszkén gondolok.

Aki helytállni megtanított,
aki ha csüggedtem, hittel biztatott,
arra naponta sokszor gondolok.

Aki az órán nem csak oktatott,
s aki belőlem embert faragott,
arra végtelen hálával gondolok.

Tájékoztató Tarcal Községi Önkormányzat Képviselőtestületének munkájáról

(Folytatás az első oldalról)

A továbbiakban a Képviselőtestület határozott arról, hogy a Tarcali székhelyű „KENTAUR" Kereskedelmi és Alkatrészgyártó Kft-től 25 millió Ft-ért megvásárolja a volt Tsz irodai épületeket, ingatlanokat.

Az ingatlanok ingatlanforgalmi szakértő által megállapított becsült értéke 29,5 millió Ft. A területen az Önkormányzat az Idősek Klubját, az idősek nappali ellátását kívánja kialakítani, majd a fejlesztés következő ütemében egy bentlakásos szociális intézmény létrehozása a cél. A vásárlás és az átalakítás első ütemének forrása az az 55 millió forint támogatás, amelyet az elmúlt év végén kapott az önkormányzat.

A Képviselőtestület a következőkben úgy határozott, hogy a garadnai székhelyű TOPTIMBER-ROAD Kft-vel köt szerződést a Kikelet Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde előtti, Árpád utcai gyalogosjárda felújítására. A testület a kifizethető vállalkozási díjat 400.000,- Ft összegben határozta meg.

Dr. Kovács Zoltán jegyző tájékoztatta a Képviselőtestületet arról, hogy a nem konszolidált önkormányzatok támogatásából megtervezett belterületi utak aszfaltozásának tervei költségbecslései elkészültek, s a következő feladat a közbeszerzési eljárás lefolytatása. A jegyző elmondta, hogy a közbeszerzési eljárás lefolytatására árajánlatot kért a nyíregyházi székhelyű Magyar Közbeszerzési Központ Kft-től, figyelemmel arra is, hogy a legutóbbi közbeszerzési eljárást is ők folytatták le az önkormányzat megelégedésére. Az árajánlat szerint az eljárást 630.000,- Ft + ÁFA összegért folytatják le. A jegyző javasolta a cég megbízását. A testület a javaslattal egyetértve úgy határozott, hogy a Tarcal Rákóczi utca, Petőfi utca, Dózsa György utca, Temető utca és Babocsay utca 170 m-es szakasza útburkolat felújítása kivitelezésére vonatkozó közbeszerzési eljárás lefolytatására szerződést köt a nyíregyházi székhelyű Magyar Közbeszerzési Központ Kft-vel.

Butta László polgármester ismertette a Tokaj Kikelet Pince Kft. tulajdonosainak Berecz Zsoltnak és Berecz Stephanenak a beadványát, melyben azt kérték, az önkormányzat találjon megoldást arra, hogy az Áldó Krisztus szoborhoz vezető sétányról lezúduló csapadékvíz ne a szőlőterületeiket károsítsa. A testület úgy határozott, hogy az Áldó Krisztus szoborhoz vezető sétány melletti, 3150 hrsz-ú ingatlant károsító, a sétányról és környezetéből származó csapadékvíz rendezett elvezetésének – helyszínen megbeszéltek szerinti – megoldását az önkormányzat szakemberei készítsék elő, a csapadékvíz terelését szolgáló támfal költségbecslésére vonatkozó számítást végezzék el.

Ezt követően a testület megbízta polgármesterét, hogy kezdeményezze a 2017. évi START közmunkaprogram hatósági szerződésének módosítását a B-A-Z Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályánál annak érdekében, hogy a Fő utcára betervezett fásítás helyett, egy – a festett borospalack környezetében megvalósítandó – rózsakert kerüljön kivitelezésre.

A következőkben a testület a lakossági jelzések, valamint a háziorvosok jelzése alapján sajnálattal állapította meg, hogy a fekvőbeteg gyógyintézeti ellátás elmúlt időszakban megszokott gyakorlata megváltoztatásra került, s a tarcali betegeket a B-A-Z. Megyei Kórház vezetése – a területi ellátás jogszabályban meghatározott rendjére hivatkozással – nem fogadja, az érintetteket újra a nyíregyházi Jósa András Kórházba irányítják. Ezért a település lakosságának megnyugtató és jó színvonalú fekvőbeteg gyógyintézeti ellátása érdekében, a testület ismételten kérelemmel fordul az ügyben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező egészségügyi államigazgatási szervhez, hogy módosítsa a település 337/2008. (XII.30.) Kormányrendelet szerinti egészségügyi térségi besorolását, s ezzel együtt a fekvőbeteg gyógyintézeti ellátásra jogosult és köteles szolgáltatók megnevezését és ellátási területét.

Végezetül képviselői közérdekű hozzászólások hangzottak el, melyekre a tisztségviselők megnyugtató válaszokat adtak.

Az ülések jegyzőkönyvei- elektronikus formában - a Községi Könyvtárban megtekinthetőek.

KÉRÜNK EGY MOSOLYT

„A negyvenéves kor az az állapot, mikor már van múltja az embernek, csak még nem tanult belőle."

ANYAKÖNYVI HÍREK

Házasságkötés

2017. április

- Szűcs Renáta és Szabó Gábor tarcali lakosok 2017. április 29-én kötöttek házasságot.

Gratulálunk!

SZÜLETÉS

2017. április:

- Szabó Vince Máté
2017.04.25
Szülei: Rozman Mónika
Szabó János

- Bata Gréti 2017.04.27
Szülei: Bakó Gyöngyi
Bata Tamás
Nagyné Csengeri Gabriella és
Nádasdi Judit védőnők

Halálozás

2017. április

- Tamás Béláné
(sz: Terebes Erzsébet, 1940.)
volt Tarcal Temető u. 2. sz. alatti lakos,
elhunyt április 5-én.

Részvétünk a családoknak!

Kertészné Cziba Ilona és *Péter Andrásné*
anyakönyvvezetők

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, ismerősöknek, akik drága szerettünk

Varga Lajos (Kövesd utca 13. sz)

temetésén megjelentek, sírjára virágot, koszorút helyeztek, együttérzésükkel gyászunkban támogattak és fájdalmunkban osztoztak.

a Gyászoló Család

Tájékoztató

A felszín alatti vizek minőségének védelme és a talajok szennyezőanyag terhelésének csökkentése céljából a lakossági szennyvíz bekötések ösztönzése érdekében Társaságunk akciót hirdet, melynek keretében a **2017. május 16. és 2017. október 30. közötti** időszakban megvalósított szennyvíz bekötések átvételét ingenesen végzi. Az akciós időszakon kivül végzett bekötések átvételi díja viszont továbbra is 8.500 Ft+27% ÁFA bekötésenként. Környezetünk megóvása érdekében kérjük Tisztelt Felhasználóinkat szíveskedjenek minál többen élni a felajánlott lehetőséggel.

Ficsor Miklós
cégvezető
Borsodvíz Önkormányzati Közüzemi Szolgáltató Zrt.

Elkészült a Tarcal Bor

Figyelemre méltó összefogással készült Tarcal palackba zárt íze
Kilenc pincészet közösen készítette el a Tarcal Bort. A furmint-hárslevelű házasításból készült különlegességet a Bűbájos Hétvége vendégei kóstolhatták meg először, megvásárolni október közepétől lehet.
Kilenc borászat (a Kikelet Pince, a Gróf Degenfeld Szőlőbirtok, a Majoros Szőlőbirtok, a Tokajicum Borház, a Basilicus Borkultúra Központ, a Myrtus Pince, a Palásthy-Emmert Pince, a Kern Borászat, valamint a Tarcali Szőlészeti és Borászati Kutató Intézet) közös összefogásában jött létre Tokaj-Hegyalja negyedik település bora. A Tarcal Bor különlegessége, hogy a kezdeményezésben részt vevő borászatok mind saját maguk készítették el borukat, amit a bemutató előtti héten házasítottak. A többségben furmintból és hárslevelűből készült száraz borok többsége hordós érlelésű, de volt aki reduktív borral járult hozzá a Tarcal Borhoz.
- Amikor 2014-ben megalakítottuk a Tarcal Bor és Kultúra Egyesületet sok tervünk volt a település előremozdításában. A Tarcal Bor elkészítése már akkor felmerült bennük – emelte ki a premieren Keresztes Ákos, a Myrtus Pince tulajdonosa.
A vasárnapi bemutató előtt, hétfőn házasították a borokat a Kern Pincészetnél, a készre kezelt bor körülbelül két hónap múlva készül el. A kezdeményezéssel hagyományt akarnak teremteni a tarcali borászok. Az első alkalommal meghívásos módon készült a Tarcal Bor, a jövőben azonban minden helyi termelőnek megnyílik a lehetőség a közös borkészítéshez. Ehhez azonban egy vakkóstolón is meg kell felelniük a tételeknek, a cél hogy csak a legjobbak kerüljenek a település borába.
Tarcal Brand
Az ötletgazdák egy hosszú életű „brandet” akarnak ezzel kiépíteni és bíznak abban, hogy a bor a település hírét is vinni fogja az országban és a határokon túl. A borral pedig Tarcal kedvességét és szakmai alázatát akarják kifejezni.
A borvidéken Mád, Tállya és Olaszliszka után egyre többen kérdezősködtek a tarcali községi bor után. Szinte köz- felkiáltással mondtunk igent erre, örülök neki, hogy sikerült megvalósítanunk – mondta a bemutatón Majoros László, a Majoros Birtok vezetője. – Amellett, hogy az embereket az édesnemes borkülönlegesség mellett a száraz borok is érdeklik község szinten is meg kell mutatnunk magunkat. Minden egyes palack Tarcal Bor egy marketing bomba, ami eljut az emberekhez. Nem tudjuk kinél robban, de bízunk benne hogy sok helyen és a világ számos pontján megmutathatjuk Tarcalt, amivel vendégeket csábíthatunk ide, a Tokaji-hegy lábához – tette hozzá „a Furminátor”.
A Tarcal Bort a Bűbájos Hétvége közönsége kóstolhatta meg először. A házasítás utáni érlelést követően fogják palackozni a pályázaton nyertes Bilsiczki Gyula által tervezett címkékkel. A vásárlók október közepén rendezendő Terézia napi programon vásárolhatják meg először a száraz különlegességet.
Forrás: Hegyalja.info

Bordalokkal zárult a Bűbájos Hétvége

Miskolci Nemzetközi Kamarakórus Fesztivál záró napján, Tarcalon vendégszerepelt A Művelődés Háza Kamarakórusa Sárospatakról.
A Bűbájos Hétvége programsor keretén belül rendezvényzáró koncertet adtak a Basilicus Borkultúra Központ udvarán. Népdalokat, bordalokat hallhattunk előadásukban. A szolid vendégsereg borozgatás közben, a beszélgetést abba hagyva, mosolyogva hallgatta magas színvonalú éneküket. A koncert végén a házigazda – Kanczler András- megkínálta a tagokat a finom nedűkből.
Kik is Ők?
Önálló hangversenyekkel gazdagítják a zempléni térség településeinek zenei életét.
A vegyes kar repertoárján az egyházi és világi művek széles választéka megtalálható.
A megalakulása óta eltelt közel fél évszázad során Európa különböző városainak egy-egy kórusával alakított ki cserekapcsolatot, pl.: Weimar – Sepsiszentgyörgy - Kassa - Soest – Hameenlinna – Szentegyháza – Hoofddorp – Nuoro – Zafferana – Monfalcone.
A kórus 1985-ben megyei alkotói díjat kapott, 1987-ben miniszteri dicséretben részesült.
Utolsó megmérettetése alkalmával a kórusok országos minősítőjén kamarakórus kategóriában Fesztiválkórus minősítést kapott.
Az együttes vezetését 2014. szeptemberében Dr. Sándor Zoltán vette át az alapító karnagy Csehi Ferenctől.

Köszönjük az élményt!

DA

Török Dezső elnök úr is megízlelte a Tarcal Bort

Kalocsai terítőtől az estélyi ruháig

Május elején nyílt meg a Tarcali Díszítőművészeti Kör kiállítása a „6 Puttonyos Borfalu” időszaki kiállítótermében.
A vendégeket zongorajátékával Zöldi Csaba egyetemi hallgató köszöntötte. Bartók Béla népdal- feldolgozásaiból hallhattunk, valamint Bach BWV 992 d-dúr cappriccio című művét adta elő.
A bevezető gondolatokat követően Leskó Imre úr a szakkör kezdeti tevékenységéről beszélt, hisz felesége Marika volt az akkori közösség szervezője, létrehozója. A ’80-as évekig töretlenül munkálkodott. A stafétabotot Janzsó Imréné Erzsikének adta át, aki 2014-ig folytatta e nemes munkát. Szakkör vezetését Sallainé Ádám Erzsébet vette át. Itt kamatoztatja, adja át a Tállyai Hegyaljai Mesterek Népművészeti Egyesülete közösségében szerzett tudását. A szakkör vezetőjeként - 2016-ban - megkapta a hímző népi iparművész címet. A tállyai egyesület tagjaként, a néhai Schneider Imréné Éva néni magas szintű szakmai tudásának köszönhetően, egyre szebb és szakmailag kifogástalan kézimunkákat készített. Ezért kapta meg e megtisztelő címet.
A kiállítást a Hegyaljai Mesterek Népművészeti Egyesületének elnöke Dériné Érsek Ágnes nyitotta meg. Beszélt az egyesületi munkáról. Elmondta, hogy a jobb teremben különféle népi hímzéssel és horgolással készített terítőket, párnákat láthatnak. A középső teremben úri hímzéses futók, templomi terítők kerültek elhelyezésre. A bal teremben a mindezen motívumokkal díszített mai, modern használati tárgyakat, ruhákat csodálhat meg a látogató. A kalocsai hímzéssel díszített farmertől az estélyi ruháig.
Kovácsné Drozda Aranka programszervező kérdésére Sallainé Ádám Erzsébet a Tarcali Díszítőművészeti Kör vezetője terveikről beszélt. Zsűrizés előtt áll az az úri hímzéssel készített templomi garnitúra, melyet a tokaji református templomba készített. A szakkörbe pedig népi és úri hímzéssel díszített ajándéktárgyakat, lakásdíszeket, használati tárgyakat szeretnének a közeljövőben készíteni.
A Klapka György Általános Iskola 4. osztályos tanulói és Hajdu Lara népdalokat énekelt, mellyel az ügyes kezű asszonyokat köszöntötték. Butta László polgármester úr elismerő szavak kíséretében virágcsokrokkal köszönte meg a hölgyek munkáját, közreműködését.
A megnyitó végén a szakköri tagok által készített finom süteménnyel és tarcali borokkal kínáltuk a jelenlévőket.
A Díszítőművészeti Kör kiállítása június 16-ig hétfőtől szombatig 10-től 18 óráig látogatható.

Drozda Aranka

A népi hagyományok élnek túl minden megpróbáltatást

Vannak napok, melyeknek végén sokszorosan elmondható: Ezért érdemes volt dolgozni! Ilyen volt a helyi Díszítőművészeti kör kiállítás megnyitója is. Egyrészt gyönyörű munkákat tárhattunk a látogatók elé, másrészt ha értékes relikviákat kapunk a köz javára.
Leskó Imre kertészmérnök, fotográfus, író-költő, szakkörvezető – mondhatni polihisztor- felesége hagyatékából egyedi munkaanyagokat, könyveket, mintakönyvet, színminta lapot adományozott a Helytörténeti Gyűjtemény könyvtárába a következő szavak kíséretében.
„Én boldog ember vagyok! A gyökerekből, ami Marika volt, nemes hajtások fakadtak! – Dorogi Erzsike, Ádám Erzsike - Ahol nem a szavazatok, de a tudás emel magasra! Letűntek korszakok, rendszerek, megbuktak filozófiák, egyedül a hit, a vallás és a népi hagyományok élnek túl minden megpróbáltatást. Átadom Arankának múzeumi vagy könyvtári megőrzésre a feleségem kézírásával ezt a vázlatfüzetet és színminta lapot.”
Hálásan köszönjük Imre bátyám! Megőrizzük és az olvasók, kézimunkázni szeretők, kutatók rendelkezésére bocsátjuk, hogy továbbra is betöltsék küldetésüket.

D.A.

“Mindig is néptáncos akartam lenni,
de rá kellett jönnöm,
ahogy én táncolok,
olyan nép nincs!”

TARCALI HÍREK

Kiadja Tarcal község Önkormányzata *Szerkesztőség*: 6 puttonyos Borfalu Tarcal. Tel.: 47/580-008
Főszerkesztő: Kovácsné Drozda Aranka 30-458-73-01
Szerkesztő: Mező László *Nyomdai munkák* Budai Nyomdaipari Kft. Miskolc, Meggyesalja u. 38. Tel: 46/416-226
KÖVETKEZŐ LAPZÁRTA: 2017. JÚNIUS 20.

Bíró Ignác

Jelenlegi írásomban, nem irodalomban jártas, vagy nagy műveltségű tudós ember életével ismertetem meg a kedves olvasót, hanem egy veszélyekkel teli, kalandos életutat szeretnék bemutatni. Főhősünk Tarcali érintettsége abban áll, hogy településünkön élte utolsó éveit. A hiányos életrajzi adatok nem tették lehetővé számomra, hogy kiderítsem melyik házban lakott, töltötte 1890-ben bekövetkezett halála előtti éveit, mint ahogy azt sem hol temették el. Temetőinket végig járva próbáltam felderíteni sírhelyét, eredménytelenül. Talán ősszel halottak napja előtt a temetők nagytakarítása után több szerencsém lesz.

A tokaji születésű Bíró Ignác az anyakönyvi adatok szerint, eredetileg Richter Ignác néven 1826. május 3-án látta meg a napvilágot. Apja maga is katonaember volt, aki a császári-királyi hadsereg őrnagyaként vonult nyugállományba. A hátra hagyott levelek tanúsága alapján három testvéréről van tudomásunk, Ede, Katica, és Pepi. Alap- és középiskolai tanulmányairól nincs megbízható információnk, annyit azonban tudhatunk, hogy elemi iskoláit Tokajban kezdte, Kassán pedig a filozófia szakot végezte el.

A kalandos, négy hadseregen át ívelő katonai pályafutása 18 éves korában a kassai iskolaévek után kezdődött. 1844-ben bevonul a császári-királyi hadseregbe, és mint hadfi (hadapród), majd ugyanezen hadsereg 31. Leiningen gyalogezrednél, mint hadfi őrmester tanulta, gyakorolta a hadi tudományokat. 1848-ban Galíciában állomásozott, amikor a szabadságharc hírére hazatért és 1848. augusztus 13-tól már a magyar honvédsereg 50. honvéd zászlóaljának (Hunyadi szabadcsapat) hadnagya. Ettől az időtől fogva használta a Bíró vezetéknevet. Még ebben az évben december 1-től Perczel Mór századossá emelte. 1848. december 30-án a vereséggel végződött móri csatában nem elég hogy megsebesült, de fogságba is esett. Königgrätzi fogsága alatt kimaradt a szabadságharc további eseményeiből. A sikertelen téli hadjáratból, a dicsőséges tavaszi hadjáratból, és a tragikus világosi kapi-tulációból, ahol számtalan hazafi kettétörte kardját, mielőtt letette a cári hadsereg előtt. A 9 hónapos fogságot követően, miután az utolsó, a komáromi vár is a császári erők kezére került, sok szabadságharcos bajtársához hasonlóan szökni, bujdosni kényszerült majd ő is, mint Kossuth és sokan mások 1850-ben a töröknél talált menedéket.

Katona lévén, máshoz nem is értett, ezért felajánlotta hadi tudományát a szultán hadseregének és török katonai szolgálatba lépett. Tehetsége révén katonai karrierje töretlenül folytatódott, de nem a magyar trikolor, hanem a török félhold alatt. 1851-ben századosként szolgált Afrikában, a tunéziai Monasztirban. 1852-53-ban már a szultán és az oszmán hadsereg elismert, sikeres tábornokának, Omer pasának vezérkari tisztje. Omer pasáról azt kell tudnunk, hogy 1801-ben eredetileg Lattász Mihály (a horvátoknál Mihailo Mica Latas) néven született Rác országban, Erdélyben tanult a károlyfehérvári (Gyulafehérvár) matematikai intézetben, ahol első katonai ismereteit szerezte. 1830-ban, amikor apját elmozdították aligazgatói állásából, az ifjú hadapród elkeseredésében Boszniába szökött, majd múltját, hitét elhagyva Törökországba ment, áttért a mohamedán hitre és sikeres katonai karriert futott be. E kis kitérő után visszatérve Bíró Ignác történetéhez, hősünk 1853-ban már részt vett az orosz-török (krími) háborúban, annak több hadszínterén harcolt, majd ismét Afrikában teljesített szolgálatot, de már a szultán megbízásából. 1862-ben egy másik nagyhírű török hadvezér, Abdul Kerim pasa segédtisztje. Annak az Abdul Kemir pasának, akinek az oroszok ellen vezetett sikeres ütközetei okán, 1877. január 12-én tiszteletük jeléül a törökbarát magyar ifjúság díszkardot adományozott. Nagyot változott a világ 1685, Buda töröktől való visszafoglalása óta. Az akkor gyűlölt ellenség jó baráttá vált és a rettegett oszmán birodalom már cirka 150 éve menedékhelye sok-sok magyar szabadságharcosnak. A katonai szolgálataiért többször kitüntetett Bíró Ignác a montenegrói hadjáratban Omer Sabry néven már őrnagyként szolgált, amikor is 1869-ben leköszönt, kilépett az oszmán hadseregből és haza tért.

A kiegyezés utáni, már Osztrák-Magyar Monarchiaként jegyzett birodalomba visszatért katona, az akkor újonnan létrehozott Császári és Királyi Hadsereg (K. u K.) Magyar Királyi Honvédség hadseregébe jelentkezett szolgálattételre. A 43 éves harci tapasztalatokkal rendelkező tiszt, 1869-ben, századosi rangban nyert felvételt. Hátra lévő szolgálati ideje alatt 1877-ben őrnaggyá, 1882-ben alezredessé léptették elő. Ezen időszak alatt az újjá szervezett K. u K. Hadsereg csak egy háborúban vett részt, mely a Bosznia és Hercegovina 1878. évi okkupációja volt. Ez a háborúval járó bekebelezés volt Bíró Ignác életében is az utolsó. Ezt követően 1886-ban ezredessé léptetésének évében nyugállományba vonult és haláláig Tarcalon élt. Sajnos hősünk nem volt megáldva az írás tehetségével így nem írhatta meg életének kalandos történetét. Egészen bizonyos, hogy izgalmas olvasmánya lenne az utókornak.

Guth Ferenc

mesterseg.tarcal@gmail.com

Pincés temetkezés Tokaj-Hegyalján

Kultúrtörténeti dokumentumok alapján valamennyi nép számtalan sajátos megfogalmazását őrzi az emberek halálhoz fűződő viszonyának. A magyar falvak temetői, az azokban található temetkezési módok és sírjelek, valamint a magyar parasztság halottkultusza iránt a XX. század második felében felerősödött az érdeklődés. A kutatók munkáját elsősorban az nehezítette, hogy a temetkezési módokra, fejfákra, síremlékekre vonatkozó írásos adatok csak a XVIII. századtól állnak rendelkezésre. A temetők belső rendjét, a sírok viszonylatait, a sírjelek alakítását, a temetéssel járó közösségi teendők ellátásának módját, megszervezését meghatározza a falu földrajzi elhelyezkedése, illetve társadalmi rendje. Időről időre érik a falusi közösségeket olyan külső hatások, amelyek közvetve vagy közvetlenül a temetőkultúra alakulására is hatnak (pl. különféle, a temetésre vonatkozó rendeletek, különböző korstílusok stb.).

A honfoglalás után Magyarországon a rövid ideig tartó bizánci, majd pedig az uralkodóvá váló, nyugat-európai hatásokat közvetítő latin kereszténység befolyásának nyomán átalakult a hagyományos halottkultusz s a temetkezési szokásrend. Szent László I. 25. és Kálmán I. 23. törvénycikkeinek köszönhetően a XII. században megerősödött a templomok köré – cinterekbe – való temetkezés, ami annyira erős hagyománnyá vált, hogy a késő középkortól a XVIII. századig általános gyakorlatnak tekinthetjük, s néhol még napjainkban is megtalálhatjuk (Miskolc-Avas, Borsod-Abaúj-Zemplén megye). A XVI-XVIII. század folyamán a népességszaporulat és a települések növekedése következtében a templomok körüli temetők szűknek bizonyultak, s egyre több helyen nyitottak temetőt a lakott terület határában. Napjainkban egy-egy községben gyakran találkozunk különböző időszakban létesített, illetve bezárt temetőkkel, amelyek közül a legújabbat használják, míg a régebbiek már csak a halott-tisztelet kegyeleti aktusainak színterei.

A felekezet szerinti különböző temetők a XVIII-XIX. század folyamán az egész ország területén lezajló nagyarányú spontán paraszti vándorlások, illetve központi telepítési akciók következtében alakultak ki. Így a törzslakos és az újonnan letelepülő lakosság gyakran különböző vallású volt, például katolikus és református. Jellegzetesen meghatározza e tény a magyar falvak képét: két templomuk, két temetőjük van.

A magyar falvak temetői három különböző csoportba sorolhatók. A legegyszerűbbek, amelyek többnyire a legrégebbiek is, semmiféle külső, előírt rendhez való igazodás nyomait nem tükrözik. A sírhantok között szabadon kanyarognak az ösvények, kisebb-nagyobb csoportokra osztva így azokat. Az egyetlen közös vonás a sírok azonos irányú tájolása. A második típusba sorolhatók a középkori temetkezés rendjét őrző, templom körüli temetők. A templom központi szerepét gyakran kápolnák vagy Kálvária-dombok helyettesítik, illetve veszik át. Kisebb falvak katolikus temetőiben országszerte egy-egy magányos feszület jelzi templom hiányában az ott nyugvók felekezeti hovatartozását. A XVIII. század vége óta megnyílt – harmadik csoportba tartozó – temetőket az előre megtervezett, egymásra merőleges utakkal felosztott sírmezők jellemzik. A sírok itt már nem az égtájhoz, hanem az utakhoz igazodnak. A kisebb települések különböző felekezetekhez tartozó lakossága gyakran közös temetőt használ, sőt napjainkban a református és katolikus megosztottság a temetkezési helyek megválasztásában már gyakran nem figyelhető meg.

Temetőinkben különböző sírtípusokat találunk, minimális hányadukat képezik a polgári hatást képviselő kripták. Az ilyen épített, falazott aknájú, nagyobb belső terű kriptákat többnyire a vidéki birtokosok, nemesek, vagyonosabb iparosok emeltették maguknak, családjuknak. A falusi temető sírjainak alapformája a függőlegesen földbe ásott akna. Méreteit, formáját a helyi hagyományok szabják meg, amelyeket azonban befolyásolnak az országos érvényű rendeletek, utasítások.

Tokaj-Hegyalja számos településének – Tokaj, Tarcal, Tállya, Erdőbénye – temetkezési szokásvilágában egy olyan temetkezési forma vált általánossá, amely bár a magyar nyelvterület egyes falvaiban elvétve megfigyelhető, mégis a halottkultusz többrétű lokális hagyományrendszer kulturális elemeként él. A pincés temetkezés hagyományának kialakulása több tényező együttállásából épül fel. Szerepet kapnak ebben a természeti, környezeti adottságok, a társadalmi elvárások, és nem utolsó sorban az adott lokális kultúrában megjelenő halottkultuszhoz kapcsolódó hagyományok. Az idősebb felekezeti temetőkben nem egy helyen több sírkő jelzi az ott nyugvó ősök emlékét. A pince kialakításához megfelelő kötött talajra van szükség, hazánk északkeleti régiójának kőzet- és talajszerkezete a már említett településeken lehetővé teszi ezt. Tarcal nyugati határa a 93-95 méter tengerszint feletti magasságú vizenyős Taktaközbe nyúlik, míg keleten felkapaszkodik az 515 méteres Tokaji (Kopasz)-hegy csúcsára, északon pedig a Terézia Kápolna és a Henye-domb szelíd lejtőit birtokolja. A Kopasz-hegy lankáin a talajerózió évezredes pusztító munkája nyomán mindenhol nyers lösz az uralkodó talajtakaró típus. A pincés sírforma kialakításához szükséges idő- és tér-igényeket sem hagyhatjuk figyelmen kívül, a pincés sírok jelentősen megnövelik a temetkezés térigényét. Ennek a temetkezési formának az elterjedése rendszerint többé-kevésbé meredek hegyoldalakon elhelyezett temetőkben figyelhető meg.

E kegyeleti helyek, az emlékezés helyei a települési közösségek múltjának és jelenének színterei, melyek az egyénnek, a családnak állítanak emléket.

Erdélyi István

Júniusi jeles napok, ünnepeink

Június 4.: *Pedagógus nap.* Megünneplésére először 1952-ben került sor. Napjainkban elsősorban a gyermekek köszöntik tanáraikat június első vasárnapján. Gondoljunk szeretettel mi is településünk óvoda-, és iskola pedagógusaira!

„A nagy tanár olyan általános élet- és munkaszemléletet ad a diákjainak, amivel képesek egészen különböző területeken is megállni a helyüket, olyanokon is, amikről konkrétan semmit sem tanultak az iskolában.”

Mérő László

Június 4-5: P*ünkösd a húsvétot követő ötvenedik nap, mozgó ünnep.* A keresztény egyházi hagyományban Krisztus mennybemenetele után, az ötvenedik napon az apostolok összegyűltek, majd hatalmas zúgás, szélvihar támadt, s a szentlélek lángnyelvek alakjában leszállt a tanítványokra. A népszokásokban elsősorban a termékenység, a nász ünnepe, és ezek szimbolikus megjelenítése dominál. Ünneplésében fontos szerepet játszanak a virágok, elsősorban természetesen a pünkösdi rózsa, a rózsa, a jázmin és a bodza. A pünkösdi királyt a legények közül választják ügyességi versenyeken. Legérdekesebb leírása Jókai Egy magyar nábob című regényében olvasható: *„ … hagyott egy summa pénzt a községnek azon célból, hogy egyrészint imez ősi szokás fenntartassék, másrészt pedig, hogy a lónemesítés előmozdíttassék, minélfogvást minden pünkösd harmadik ünnepén összegyűlnek a lovas legények a környékből, s versenyt futtatnak egymással; azt is tudom, hogy aki ez alkalommal győztes marad, annak a kegyes úr hagyományából szabad ivása van a város minden kocsmájában, annak a lovait minden gazda tartozik őrizni, s akárhova kárba megy, nem szabad megzálogolni, hanem fizeti a kárt, aki rosszul vigyázott rájok. Továbbá szabad bejárása van mindenféle vendégségbe és lakodalomba, és ha egyszer-másszor jókedvéből ki talál rúgni, azért őt testi büntetéssel illetni nem szabad – sem megcsapatván, sem pedig börtönbe záratván. … „*

Június 8.: A néphit szerint, ha **Medárdkor esik,** 40 napig esni fog, Ha Medárd száraz, 40 napos szárazság várható, de ez ellen tenni is lehet, mivel Medárd esővarázsló nap is. A jelenségnek természettudományos okai vannak. Júniusra a szárazföld belső területei már jól fölmelegednek, a meleg levegő fölszáll, és helyébe érkeznek a súlyosabb párás tengeri légtömegek, ezek meghozzák az esőket, zivatarokat.

Ha e napon megfürdetünk egy kakast, nyomban megnyílik az ég, és ömleni kezd belőle a zápor. De Medárd napján a tóban, folyóban óvatosan fürödjünk, mert a vizek királya és minden vízszellem ezen a napon szedi áldozatait, így könnyen bajba kerülhetünk.

Június 13.: 2015-ben, a magyar örökség díjjal kitüntetett Magyar Védőnői Szolgálat megalapításának 100. évfordulója alkalmából nyilvánították ezt a napot *a magyar védőnők napjává.* A Hungarikum Bizottság döntése alapján, a Magyar Védőnői Szolgálat, mint nemzetközileg is egyedülálló, tradicionális ellátási rendszer nemzeti büszkeségeink között tudható. Köszöntsük mi is ezen a napon Tarcal védőnőit!

„Aki családot akar - és ez manapság hősies vállalkozás -, annak a világ ellen kell élnie. Ernyőt kell vonnia a családja köré, mint egy álarcos védőköpenyt kolerajárvány idején. Meg kell szűrnie még a levegőt is.” Müller Péter

Június 24.: *Szent Iván-nap,* Keresztelő Szent Jánosnak, a magyar népdal „virágos” Szent Jánosának és az ősi fényszimbolikának közös ünnepe. Egy forrás szerint, mi magyarok a XI. században már gyújtottunk tüzet Iván előestéjén. Bod Péter XVIII. századi leírása: „*Néhol kerekeket forgattak annak emlékezetére, hogy a nap immár a’ maga abrontsának felső Pontyára felhágott s megis fordult.”*

Településünkön 2004. júniusában, az Amfiteátrum ölelésében ugorhattuk át először Szent Iván tüzét.

Június 29.: A népi hagyomány szerint *Péter, Pál napja az aratás kezdete.* Sok a munka a földeken, nagy ünneplést nem tartanak ilyenkor. Fohászkodtak, imádkoztak, az eszközeiket a templom falához tették, és a pap megszentelte. Hagyomány volt az aratókoszorú vitele is, amit az utolsó kalászokból készítettek, és a gazda házához vitték. A koszorúvivőt nyakon öntötték, hogy ne hiányozzon a búzának az eső. A hiedelem szerint a hajadonok közül, aki elsőként hallja meg a harangszót, év végéig biztosan férjhez megy.

Olasz vendégek Tarcalon

A Tavaszi Kamarakórus Fesztivál keretén belül a szerencsi Hegyalja Pedagógus Kórus vendégeként Magyarországon vendégszereplő olaszországi férfikórus - CORO SANTU MAURU /Szardínia/ - adott koncertet településünkön. A Borfaluban fogadtuk a férfiakból álló közösséget. Koncertjük alatt körben álltak, mivel náluk ez a szokás, mondván jobban látják, hallják egymást. Érdekes szokás még, hogy egy előénekes énekli a fő dallamot és a kar többi tagja ezt ismétli meg. Egyházi és világi zenei műveket adtak elő. A szolid számú közönség nagy örömére.

A koncertet követően finom vacsorát szolgáltunk fel, melyet tarcali borok kísértek. Butta László polgármester úr megköszönte a remek koncertet és a lehetőséget, hogy ilyen különleges élményben részesülhettünk. A borok oldották a hangulatot, a feszültséget s néhány dallal itt is megajándékozták vendéglátóikat.

Köszönjük az élményt!

D.A.

EGÉSZSÉG

Diéta: A legjobb zsírégető teák

Az illatos teák kiváló élharcosai a fogyókúrának. Serkentik az emésztést, ha étkezések után fogyasztod, általános tisztító hatásúak, jótékonyak az emésztőrendszerre, a testre, az elmére és a szellemre egyaránt Ha napközben megéhezel, igyál meg egy pohárral belőlük

Gyömbéres tea

Hámozz meg 1 nagyobb darab gyömbért (kb. 5 cm), reszeld le és azonnal keverd el 2 evőkanál mézzel. Vékonyan hámozz meg 1 narancsot, a héját add a gyömbérhez. Öntsd fel 3 liter forró vízzel, és hagyd állni 5 percig. Vedd ki a narancshéjat és öntsd a teát termoszba. Poharanként 3-4 evőkanál zsírszegény tejjel fogyaszd el.

Aromakorty

Törj össze 4 szegfűszeget. Vékonyan hámozz meg 1 narancsot, a héját 2 evőkanál szárított csalánlevéllel, és a szegfűszeggel tedd kannába, és öntsd fel 1 liter forró vízzel. Hagyd ázni 5 percig, majd szűrd le, töltsd termoszba, és poharanként 1 teáskanálé mézzel ízesítve fogyaszd el.

Pikáns tea

Törj össze 3 evőkanál köménymagot, 1 teáskanál szárított zöldborsot. Apríts fel 1 maréknyi borsmentalevelet, tedd kannába az összetört magokkal, 3 szem csillagánizzsal. Öntsd fel 1 liter vízzel, hagyd 10 percig állni, majd szűrd le és töltsd termoszba.

Egészségünkre!

DA

„Majd lángnyelvek tűntek fel, és szétoszolva leereszkedtek mindegyikükre. Mindannyiukat eltöltötte a Szentlélek….”

A TARCALI RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOM BÚCSÚ ÜNNEPE
2017. MÁJUS 28-ÁN LESZ.

Az ünnepi szentmise 11:30-kor kezdődik.

A SZENTMISÉT BEMUTATJA ÉS SZENTBESZÉDET MOND FŐTISZTELENDŐ VARGA ANDRÁS
olaszliszkai plébános atya.

MINDENKIT SZERETETTEL HÍV ÉS VÁR A TARCALI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG. ÜNNEPELJÜNK EGYÜTT!

Szűcs Zoltán
plébános atya

Sport

Tarcal FC javuló teljesítmény

Az előző lapzárta óta a Tarcal FC az alábbi eredményeket érte el a megyei II. osztály Keleti csoportjában.
24. forduló: április 30. **TFC - Abaújszántó 3-3** U 19: 1-2
25. forduló: május 7. *Pálháza - TFC 1-4* U 19: 3-3
26. forduló: május 14. **TFC - Gönc 1-5** U 19: 6-1
27. forduló: május 21. *Erdőhorváti - TFC 4-3* U 19: 2-4
A felnőtt tabellán:
13. TFC 25 4 3 18 37-84 15
Az U 19 tabellán:
12. TFC 25 7 2 16 77-106 23

HAJRÁ TARCAL!

Ingyenes

Pszichológia és Jogi

Tanácsadás

Telefonon: 06-47/352-774

Időpont egyeztetés KIZÁRÓLAG a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai által.

Személyesen Varga Sándorné esetmenedzsernél vagy Urbán Mária családsegítőnél.

Helyszín:

Tarcal: Polgármesteri Hivatal (Fő u. 61. sz.)

Tanácsadó szakemberek:

Zakuczki Tünde ügyvéd
Csepei Róbert pszichológus

Telefonos Gyermekvédelmi Készenléti Szolgálat

HÍVHATÓ TELEFONSZÁM:

06-30/842-8770
Normál díjas hívás!

Célja:

A Gyermekjóléti Szolgálat nyitvatartási idején túl KRÍZISHELYZETBEN azonnal segítség, tanácsadás, tájékoztató nyújtása.

Feladata:

-Állandóan hívható, közismert telefonszám biztosítása.
- Telefonon történő tanácsadás, tájékoztatás.
- Segítség mozgósítása.
-Kapcsolatfelvétel olyan intézményekkel, szolgáltatókkal (rendőrség, kórház, családok átmeneti otthona, anyaotthonok stb.), akik KRÍZISHELYZET esetén azonnali, konkrét segítséget tudnak nyújtani.

Ügyeleti idő:

Hétfő - Csütörtök: 16 órától reggel 7.30-ig
Péntek: 13 órától Hétfő reggel 7.30-ig
Munkaszüneti napokon: 0-24 óráig

Ellátási területek: Tokaj, Bodrogkeresztúr, Bodrogkisfalud, Szegi, Szegilong, Tiszaladány, Tiszatardos, Csobaj, Taktabáj, Tarcal, Erdőbénye

ÖNKORMÁNYZATI HIRDETMÉNY

Tarcal Község Településrendezési Tervének K-6 jelű módosításának véleményezési tervdokumentációja az önkormányzat honlapján, a Közérdekű adatok, Hirdetmények link alatt tekinthető meg.